

Tegoroczna zima, z obfitością opadów śniegu i siarczystym mrozem daje nadzieję na zmniejszenie populacji kleszczy. To dobra wiadomość. Gorszą informacją jest fakt, że ostatnie dni wiosenne, ciepłe i wilgotne powodują wzrost aktywności kleszczy budzących się do życia po zimowej przerwie. Opiekunom zwierząt nie wolno zapomnieć, że to czas na wzmożoną profilaktykę przeciw kleszczom. Co jednak, gdy nie zdążymy z zabezpieczeniem psa i znajdziemy kleszcza na skórze naszego podopiecznego? Zapraszamy do dalszej części materiału, w którym wyjaśnimy, jak prawidłowo usunąć kleszcza ze skóry psa oraz co należy zrobić z usuniętym pajęczakiem.

Zdjęcie ilustracyjne / Adobe Stock

Kleszcz - wróg ludzi i zwierząt

Kleszcz jest pajęczakiem żerującym na krwi kręgowców. Na świecie występuje ponad 900 rodzajów kleszczy, lecz w Polsce można spotkać 19 gatunków pajęczaków. Do najbardziej rozpowszechnionych w naszym kraju należy kleszcz pospolity *Ixodes ricinus*.

Kleszcz, choć nie posiada narządu wzroku, świetnie sobie radzi z pozyskaniem żywiciela.

Wysoko rozwinięte zmysły pozwalają mu rozpoznać ofiarę po wydychanym dwutlenku tlenu, po drganiach ziemi, gdy przechodzi obok kleszcza i ciepłocie ciała.

Kleszcz czatuje na zwierzę tuż przy często uczęszczanych ścieżkach i drogach, na wewnętrznych częściach liści, końcówkach wysokich traw, krzewów, nisko zwieszających się gałęziach drzew.

Kleszcze wdrapują się na wysokość do półtora metra i stamtąd spadają na przechodzącą obok ofiarę. Częściej można się na nie natknąć przy ścieżce parkowej niż w nieprzebytej gęstwinie krzaków.

Po przedostaniu się na żywiciela, kleszcz wędruje po ciele w poszukiwaniu odpowiedniego miejsca do żerowania. Czasami mija kilka godzin, nim pajęczak odnajdzie idealny punkt na skórze i rozpocznie pożywanie.

Ukąszenie kleszcza jest niewyczuwalne dla ofiary i nie niesie przeważnie większych szkód dla organizmu żywiciela. Warunek jest jeden: gdy kleszcz nie jest zarażony chorobotwórczymi drobnoustrojami.

Wraz ze śliną i wymiocinami z układu pokarmowego zainfekowany kleszcz przenosi patogeny do krwioobiegu zwierzęcia lub człowieka, powodując tym samym poważne zagrożenie dla życia i zdrowia swej ofiary. Szacuje się, że populacja kleszczy obejmuje około 30% zarażonych osobników.

Choroby odkleszczowe zwierząt i ludzi

Kleszcze mogą być wektorami następujących chorób:

- Borelioza
- Babeszjoza
- Anaplazmoza
- Kleszczowe Zapalenie Mózgu
- Tularemia
- Gorączka Q
- Riteksozy
- CCHF - krymsko-kongijska gorączka krwotoczna

Mój pies ma kleszcza! Co robić?

Jeśli po spacerze na ciele psa został zauważony kleszcz, należy działać szybko. Czas ma istotne znaczenie w rokowaniu na przyszłość.

Kleszcz nie od razu bowiem zaraża swą ofiarę. Przekazanie treści z przewodu pokarmowego kleszcza, gdzie bytują chorobotwórcze patogeny, następuje w określonych warunkach lub po odpowiednim czasie.

Kleszcz pobiera krew z wykonanej przez siebie ranki za pomocą podciśnienia. Odwłok kleszcza powoli napęcznieje się krwią swej ofiary. Żerowanie może trwać od kilku do kilkunastu godzin. Im odwłok jest większy, a koniec pożywania bliższy, tym zwiększa się ryzyko wymiotów, które zdarzają się na ostatnim etapie żerowania.

Najedzony kleszcz zwraca część pożywienia, wraz z treścią żołądkową i przekazuje w ten sposób patogeny do krwioobiegu zwierzęcia.

Wymioty u kleszcza mogą zostać przypadkowo wywołane. Powodem wyrzutu treści pokarmowej w wymiocinach może być stres pajęczaka.

Nieumiejętne usuwanie kleszcza jest najczęstszą przyczyną wywołania stresu i wymiotów u kleszcza.

Co może sprowokować kleszcza do wymiotów?

- Ściśnięcie odwłoka palcami - nie usuwaj nigdy białego w skórę kleszcza palcami! Kleszcz jest mocno przytwierdzony do skóry za pomocą cementującej substancji ze śliny. Próba usunięcia kleszcza palcami może się skończyć wstrzyknięciem treści żołądkowej do krwioobiegu.
- Smarowanie tłuszczem/spirytem białego kleszcza - mało który przesąd jest równie szkodliwy, jak mit o konieczności smarowania kleszcza tłuszczem lub przypalania go ogniem czy żarem z papierosa. Brak powietrza i ogień z pewnością są silnymi czynnikami stresogennymi dla kleszcza, co skończy się wymiotami i przekazaniem drobnoustrojów.
- Nieumiejętne, zbyt długie usuwanie kleszcza - manewrowanie przy wbitym kleszczu również może sprawić, że pajęczak poczuje się zagrożony.
- Wykręcanie kleszcza - kleszcz jest wbity w ciało ofiary za pomocą żądła, hypostome. Narząd gębowy ma kształt długiego dęta z umieszczonymi symetrycznie kolcami.

Wykręcanie wydłuża czas usuwania kleszcza, więc zwiększa ryzyko torsji.

Jak usunąć kleszcza ze skóry?

Każdego roku badacze obserwujący zwyczaje życiowe kleszczy zauważają tendencję rozszerzania terenów łowieckich pajęczaków na miejsca do tej pory dla kleszczy mało atrakcyjne, czyli parki, lasy miejskie, ogródki przydomowe, trawniki, tereny sportowe.

Oznacza to, że opiekunowie psów powinni przygotować sobie zawnazu przyrządy do usuwania kleszczy z ciała psa. Prędezej bowiem czy później przydadzą się, a czas, jak wskazywaliśmy wcześniej, ma kluczowe znaczenie przy usuwaniu kleszcza ze skóry.

Co powinna zawierać apteczka dla psa? H2

- Rękawiczki jednorazowe
- Przyrząd do usuwania kleszczy, np. pęseta, szczypce (można nabyć w gabinecie weterynaryjnym lub sklepie z artykułami dla zwierząt)
- Płyn do dezynfekcji
- Pojemnik na usuniętego kleszcza

Kolejność czynności przy usuwaniu kleszcza ze skóry psa

Uspokój psa i nałóż rękawiczki jednorazowe. Rozchyl sierść i przyłóż przyrząd do skóry w miejscu, gdzie kleszcz jest wbity w naskórek. Jednym płynnym, stanowczym i szybkim ruchem wyciągnij kleszcza ze skóry starając się złapać pajęczaka tuż przy skórze. Jeśli w skórze pozostał kawałek kleszcza, nie denerwuj się. To prawdopodobnie element aparatu gębowego kleszcza, nie odwłok.

Usuń pozostałość kleszcza za pomocą igły lub poproś o to lekarza weterynarii.

Wyjętego ze skóry kleszcza zawiń w zwilżoną gazę lub watę i włóż do naczynia/pojemnika/słoiczka z zakrętką.

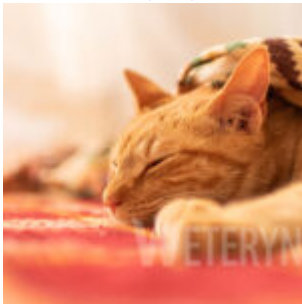
Truchło kleszcza należy zanieść do kliniki weterynaryjnej lub wysłać do laboratorium specjalizującego się w badaniu kleszczy. Pozwoli to szybko stwierdzić, czy mogło powstać zakażenie drobnoustrojami.

Leczenie podjęte na wczesnym etapie infekcji pozwoli oszczędzić psu cierpienia lub śmierci.

Promowane

- [Psychologia zwierząt - cz. XIII. Lęk separacyjny u psów - charakterystyka, przyczyny, zasady terapii](#)

- [Alergia u kota - objawy, leczenie, porady](#)

- [Ptaszki w klatce](#)

- [Jak zostać lekarzem weterynarii?](#)

- [Przeklęte psy i święte koty](#)